

[Axel Christensen.]

tutioner ved en rimelig belåning af de faste værdier, kunne man vel sige, at statens udlånsvirksomhed i nogen grad var overflødig, men det er langt fra tilfældet, og derfor må denne lovgivning sættes ind. Men tilbage bliver så at få loven administreret sådan, at lånemidlerne kan komme ud til den lange række af sunde og gode virksomheder, som findes her i landet, og som i mange tilfælde har brug for disse midler.

Det har glædet mig meget at se i dagbladene, at den højtærede handelsminister er opmærksom på Industrirådets holdning, og jeg vil håbe, det må bevirke, at denne lov, når den nu om få dage er en kendsgerning, vil blive administreret sådan, at der virkelig åbnes adgang for den mindre industris indehavere til at få deres forhold bedømt, først og fremmest sammen med lånene til håndværkerne, og i tilfælde, hvor dette ikke er muligt, at de pågældende brancheforeninger må blive taget med på råd ved bedømmelsen af lånesagerne, så at loven virkelig kommer til at virke efter sin hensigt. Hensigten er at opbølge de små industrier fremfor, som det øjensynlig er og har været Industrirådets hensigt, at bremse udviklingen i den henseende.

Om lånene til håndværksvirksomheder vil jeg gerne sige, at med den lånepolitik, som vore kreditinstitutter praktiserer, forekommer det mig, at dette lovforslag er særdeles påkrævet. Det er min opfattelse, at kreditforeningerne ikke alene udviser forsigtighed i retning af udlånenes størrelse, men de viser ikke virkelig interesse for at imødekomme låntagerne. Resultatet bliver derfor, at det kun er de allerfærreste og bedst økonomisk stillede mennesker, der kan tilfredsstilles herigennem, medmindre de overfor sparekasser og banker kan stille kaution. Men det er der som bekendt mange der må spørge forgæves om. Jeg kan f. eks. nævne en virksomhed, som er anlagt på god basis, og som ved fornuftige dispositioner står ejeren i ca. 55 000 kr. anbragt i faste værdier. Den har fornylig søgt en prioritering gennemført med det resultat, at en af vore store ansatte kreditforeninger anbragte 12 000 kr. i første prioritering, en hypotekforening 4 000 kr. og endelig en bank 4 000 kr. Jeg vil spørge, hvorledes det kan være muligt for sådanne private virksomheder efterhånden overhovedet at blive finansieret, hvis ikke en lovgivning som denne sætter ind. Derfor er det også i høj grad på sin plads, at man i sådanne tilfælde kan gå op til 25 års afdragetid på lånene, når det gælder

faste bygningsværdier, og jeg hilser med stor tilfredshed, at denne ændring er sat ind i det oprindelige lovforslag.

Jeg vil i samme forbindelse tilføje, at jeg selvfølgelig ikke regner med en prioritering på hverken 90 eller 100 pct. af værdierne, men der er også et langt spring til under halvdelen, når alle lånemuligheder er taget i anvendelse. Jeg vil i denne forbindelse ikke undlade at pege på, at bestemmelsen i lovforslaget om, at lån til maskiner afdrages over et passende kortere åremål, finder jeg ganske tilfredsstillende.

Om de 3½ pct. i rente har der været ført nogle diskussioner. Jeg må ærlig talt sige, at jeg ikke forstår de betænkeligheder, som man fra visse sider har lagt for dagen i den henseende. Det drejer sig jo her om med de beløb, der er stillet til rådighed af Marshallpengene, at gennemføre, hvad der er opnået politisk forlig om, og jeg synes, man skulle affinde sig med, at det, når man har fået disse penge ind i landet under de former, hvorunder det er sket, er ganske naturligt, at de stilles til rådighed for erhvervene på en så billig basis som muligt. Den eneste virkelige motivering, der kan gives for at bøje sig for, at renten forhøjes fra 3½ til 4 pct., hvad jeg ved der har været arbejdet stærkt på i det andet høje ting, må jo være, at første prioritetslån ydes mere rundeligt, end tilfældet hidtil har været. Jeg har lige påpeget, hvor vanskeligt det ligger, og når man så dertil tager i betragtning de tyngende afdragsvilkår for de sekundære prioriteter som følge af tilbagebetalingen over 10—25 år i modsætning til kreditforeningslånenes ca. 50 års løbetid, tror jeg nok, den foreslåede rente er særdeles påkrævet, hvis vi ved denne udlånsvirksomhed vil opnå det, vi tilsigter; men jeg skal gerne indrømme, at med hensyn til denne side af sagen kunne vi måske være kommet til enighed om en ændring, såfremt forholdet havde været det, at kreditforeningerne havde opfyldt deres mission på en mere tilfredsstillende måde. Skal man kunne yde disse erhvervsdrivende den håndsrækning, der her er tale om i denne situation, nytter det imidlertid ikke, at man udtaler sympati, hvis man ikke i praksis vil gennemføre det.

Med hensyn til lovens virkeområde har jeg forstået det sådan, at det er den højtærede ministers opfattelse, at loven af praktiske grunde skal afløse den gældende lov til fremme af danske erhvervsinteresser, også på de almindelige driftslåns område, hvor man i givne tilfælde sanerer gældsfor-